

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 15 april 2015
Betreft Uitspraak voorzieningenrechter inzake instemmingsbesluit gaswinning
Groningen

Ons kenmerk
DGETM / 15053359

Geachte Voorzitter,

Op 14 april 2015 heeft de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan over twee verzoeken tot het geheel of gedeeltelijk stilleggen van de gaswinning in Groningen. De verzoeken waren ingediend door de stichting Vrienden van Groningen Centraal en door de Groninger Statenfracties van SP, CDA en GroenLinks.

De voorzieningenrechter heeft bij wijze van voorlopige voorziening bepaald dat de gaswinning uit de clusters in en rond Loppersum ('t Zandt, Overschild, De Paauwen, Ten Post en Leermens), anders dan de hoeveelheid gas die nodig is om de clusters open te houden, uitsluitend is toegestaan als in de andere clusters dan wel regio's van het Groningenveld de daarvoor geldende productieplafonds nagenoeg zijn bereikt en uitsluitend indien dat vanuit een oogpunt van leveringszekerheid noodzakelijk is.

In mijn brief van 17 januari 2014 (Kamerstuk 33 529, nr. 28) heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn ontwerpbesluit ten aanzien van de gaswinning uit het Groningenveld. Daarbij heb ik aangegeven dat de productie uit de clusters in en rond Loppersum voor de jaren 2014, 2015 en 2016 zou worden teruggebracht tot een niveau van maximaal 3 miljard Nm³ per jaar, hetgeen een reductie ten opzichte van voorgaande jaren betekent van 80%. Ik heb er toen voor gekozen om de vijf Loppersumclusters beperkt open te houden, omdat dat noodzakelijk is voor de leveringszekerheid op de markt voor laagcalorisch gas. Indien de gaswinning uit de Loppersumclusters volledig zou worden stilgelegd, zou er op momenten van zeer hoge vraag naar laagcalorisch gas onvoldoende gas beschikbaar zijn om aan deze vraag te voldoen. De nog resterende productieclusters, de gasopslagen en de conversie-installaties van Gasunie Transport Services (GTS) kunnen op die momenten minder gas in het systeem brengen dan nodig is om iedereen van gas te voorzien. Daarnaast is het beperkt openhouden van de Loppersumclusters nodig voor het opvangen van eventuele problemen die zich elders in het systeem kunnen voordoen. Hierbij kan worden gedacht aan het uitvallen van andere productieclusters of conversie-installaties.

Volgend op dit ontwerpbesluit heeft NAM de productie uit de clusters in en rond Loppersum onmiddellijk aangepast. In 2014 zijn de volgende hoeveelheden geproduceerd.

<u>Maand</u>	<u>Productie Loppersumclusters (in miljard Nm³)</u>
Januari	1,08
Februari	0,09
Maart	0,08
April	0,06
Mei	0,07
Juni	0,07
Juli	0,07
Augustus	0,07
September	0,07
Oktober	0,10
November	0,16
December	0,67
Totaal 2014	2,59

Met mijn brieven van 16 december 2014 en 29 januari 2015 (Kamerstukken 33 529, nr. 91 en 94) heb ik mijn definitieve besluit ten aanzien van de gaswinning uit het Groningenveld in de jaren 2014, 2015 en 2016 bekend gemaakt. In overeenstemming met het advies van het Staatstoezicht op de Mijnen, heb ik daarbij de productiebeperking op de Loppersumclusters gehandhaafd op maximaal 3 miljard Nm³ per jaar. Om te voorkomen dat NAM de maximaal toegestane hoeveelheid van 3 miljard Nm³ uit de Loppersumclusters voortijdig zou produceren, waardoor de leveringszekerheid aan het eind van het jaar mogelijk in het geding zou komen, heb ik bij mijn besluit tevens aangegeven dat NAM ervoor moet zorgen dat alle delen van het veld ook aan het eind van het jaar nog kunnen produceren, voor het geval dat nodig is bij bijzonder koud weer.

Dit heeft geleid tot de volgende productie uit de Loppersumclusters in het eerste kwartaal van dit jaar.

<u>Maand</u>	<u>Productie Loppersumclusters (in miljard Nm³)</u>
Januari	0,50
Februari	0,34
Maart	0,20
Totaal Q1 2015	1,04

Bij deze inzet van de Loppersumclusters wordt uitgegaan van het voornoemde plafond van 3 miljard Nm³. Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met:

- de in mijn brief van 9 februari jl. (Kamerstuk 33 529, nr. 96) genoemde beperking van de Groningengasproductie tot 16,5 miljard Nm³ voor het eerste half jaar van 2015;
- voldoende reservering van Groningengas dat nodig is voor injectie in de gasopslag Norg gedurende de zomer;

- de inzet van de Loppersumclusters om het portfolio van GasTerra te balanceren, bijvoorbeeld als zich een situatie van een onverwacht hoge marktvraag voordoet.

Deze plafondbenadering sluit echter niet uit dat er in een jaar waarin het niet koud is meer gas kan worden gewonnen uit de Loppersumclusters dan voor de leveringszekerheid strikt noodzakelijk is. Met de uitspraak van de voorzieningenrechter wordt deze benadering nu aangescherpt en wordt de productie uit de Loppersumclusters beperkt tot hetgeen noodzakelijk is uit hoofde van het beschikbaar maken van capaciteit die nodig is voor de garantie van de leveringszekerheid. De voorzieningenrechter stelt immers dat als er minder gas in en rond Loppersum kan worden gewonnen zonder dat de leveringszekerheid in het geding is, dit ook moet gebeuren. Daarmee scherpt de voorzieningenrechter mijn eerdere besluit aan, waarbij ten aanzien van het plafond voor de Loppersumclusters ook de leveringszekerheid voorop stond.

De uitspraak van de voorzieningenrechter sluit aan bij het onderzoek dat ik in mijn voornoemde brief van 9 februari jl. heb aangekondigd naar de consequenties van een andere benadering van de gaswinning, waarbij wordt uitgegaan van een maximale inzet van geconverteerd gas, aangevuld met Groningengas. In deze benadering wordt het Groningenveld, net als nu de Loppersumclusters, alleen ingezet als dit nog noodzakelijk is om aan de vraag te voldoen nadat eerst andere beschikbare middelen zijn ingezet. Dit echter met de kanttekening dat de uitspraak van de voorzieningenrechter veel minder ver strekt dan een andere benadering voor de complete productie uit het Groningenveld, omdat de uitspraak maar een klein deel van het benodigde volume betreft. Dit complexe onderzoek zal op 1 december 2015 moeten zijn afgerond. Daarbij vraag ik SodM om in beeld te brengen wat de gevolgen zouden zijn van deze aanpak voor de veiligheid. Besluitvorming hierover is voorzien voor 1 januari 2016.

NAM gaat nu per direct voor de Loppersumclusters de productie aanpassen conform de uitspraak van de voorzieningenrechter. NAM bestudeert thans of er elders ook operationele aanpassingen voor de gasproductie uit het Groningensysteem moeten worden getroffen als gevolg van de uitspraak. Dat gebeurt in overleg met GasTerra en GTS.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken